

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ

Афоніна А.-М.В.

магістрант,

Нововолинський навчально-науковий інститут

економіки та менеджменту

Тернопільського національного економічного університету

ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ГОЛОВНИХ БУХГАЛТЕРІВ ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ МАГІСТЕРСЬКОЮ ПРОГРАМОЮ В СВІТЛІ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ВИМОГ

*«Бухгалтер – не обов'язково прискіпливий зануда,
який вміє лише копіюватися в паперах»*

Б. Чичибабін

Євроінтеграція України зумовлює необхідність суттєвих змін у багатьох сферах економічної діяльності через відповідну адаптацію законодавства та стандартів діяльності, в тому числі і у сфері бухгалтерського обліку. Тому особливої актуальності набуває якість магістерських програм з підготовки головних бухгалтерів для вітчизняного бізнесу, які б втілювали накопичений досвід і, відповідали б програмам європейських країн.

Ретельне вивчення питання підготовки головного бухгалтера дозволяє виокремити доробки науковців, які вболівають як за професію головного бухгалтера, так і за підвищення якості підготовки. До їх числа ми відносимо: роботи О.В. Вітренко, Л.В. Гнилицької, С.Ф. Голова, Т.В. Давидюка, В.М. Жука, Л.В. Чижевської та ін. [1].

Підготовка бухгалтерів повинна бути орієнтована на потреби бізнесу. Визначення та формування відповідної кваліфікації майбутніх фахівців є основною перевагою останніх на ринку праці. Чинна освітньо-професійна програма підготовки магістра галузі знань «економіка і підприємництво» за напрямом підготовки «облік і аудит» поряд з обліковими дисциплінами передбачає вивчення менеджменту та маркетингу, міжнародної економіки, економіки праці і соціально-

трудових відносин, аналізу господарської діяльності, управлінського обліку, аудиту (як незалежного фінансового контролю) [7].

На думку В.О. Бородіна, бухгалтер – це аналітик, що відіграє подвійну роль: по-перше, він є одним із головних відповідальних працівників адміністрації, який зобов’язаний консультувати керівників з позиції загальної системи управлінського обліку компанії; по-друге, він є особою, яка здійснює облік і аналіз у межах своїх посадових функцій [2]. В роботі практикуючих бухгалтерів є безліч позитивних моментів. Розглянемо деякі з них.

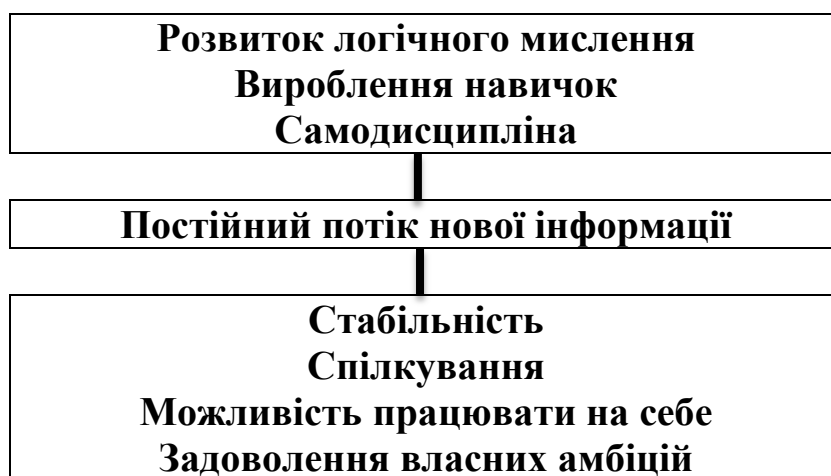

Рис. 1. Риси професії, що формують характер Головного бухгалтера

Джерело: складено автором

Дивлячись на показані вище плюси професії, що розглядається, з’являється можливість спростувати думку Бородіна. Доречною є думка, Вітренко О.В., щодо важливості і пріоритетності адміністративно-правового регламенту діяльності бухгалтера, якою визначається внутрішня система взаємовідносин суб’єкта господарювання на рівні «виконавець – бухгалтер – керівник – виконавець» [3]. Це обумовлює: підвищення ролі та змісту підготовки бухгалтерів, передбачивши серед критеріїв оцінки професійності ряд етичних норм і принципів поведінки, здобуття відповідного рівня кваліфікації.

Вимоги до обліку та бухгалтерської звітності, процедури контролю їх якості, компетентність, суспільний нагляд та дія інших загальноприйнятих принципів регламентуються в Україні такими нормами як: Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ) та нормативні акти Міжнародної федерації бухгалтерів (МФБ). Це підтверджується розпорядженням КМУ «Про схвалення Стратегії

застосування міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні» № 911-р від 24.10.2007 р. [5].

У світі існує багато різноманітних програм сертифікацій. В Україні найпоширенішими є CAP, CPA [4].

В нашій державі діє власна Асоціація сертифікованих бухгалтерів та аудиторів (УАСБА) – була заснована у 2004 році. Програмою міжнародної професійної сертифікації бухгалтерів передбачено два рівня сертифікації: CAP, CPA.

Таблиця 1

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ МІЖНАРОДНОЇ СЕРТИФІКАЦІЇ БУХГАЛТЕРІВ	
<i>Міжнародна сертифікація CAP</i>	<i>Міжнародна сертифікація CPA</i>
ОСНОВНІ ВИМОГИ	
Основним критерієм для отримання даної кваліфікації є складання іспитів із балом не нижче 75 із 100	Основним критерієм для отримання даної кваліфікації є складання іспитів із балом не нижче 75 із 100
Перелік дисциплін: «Фінансовий облік 1», «Управлінський облік 1», «Податки», «Право».	Перелік дисциплін: «Фінансовий облік 1», «Фінансовий облік 2», «Управлінський облік 1», «Управлінський облік 2», «Податки», «Право», «Фінансовий менеджмент», «Аудит».
ДОДАТКОВІ ВИМОГИ	
<i>Свідоцтво про проходження курсів з інформаційних технологій</i>	<i>Профільна вища освіта</i>
<i>Досвід професійної роботи не менше 1 року</i>	<i>Досвід профільної роботи не менше 3 років</i>
<i>Добра репутація члена професійної організації</i>	

Джерело: [6]

Для вступу до УАСБА необхідно надати до виконавчої дирекції наступні документи: заява встановленого зразка; анкета; копія трудової книжки, завірена за останнім місцем роботи; документи, що підтверджують наявність професійного сертифіката, визнаного МФБ (за

наявності); документи про сплату вступного та членського внесків; документи про сплату за отримання сертифікату САР/СІРА. Вартість підтвердження кваліфікації бухгалтера, при допомозі ГО УАСБА, становить: 1700 грн [8].

Професії бухгалтера притаманний динамізм через зміни в суспільстві, що постійно прискорюються і вимагають швидкої адаптації до нових умов. На мій погляд, потребує доповнень змістова наповненість дисциплін (насамперед, нормативних), ознайомлення з практичним застосуванням контрольно-аналітичних процедур в розрізі підприємницької та непідприємницької діяльності. Доцільним є проведення у вищих навчальних закладах економічного спрямування консультаційних лекцій з роз'ясненням майбутнім фахівцям вимог до бухгалтерів, специфіки їх роботи, можливості кар'єрного росту, підвищення кваліфікації, шляхом отримання сертифікатів різних видів програм сертифікації. Це дасть змогу підвищити бажання абітурієнтів здобувати професію бухгалтера у майбутньому.

Список використаних джерел:

1. Бруханський Р.Ф., Пуцентейло П.Р. Формування системи професійної підготовки бухгалтера-аналітика // Інноваційна економіка. – 2016. – № 5-6. – С. 187-198.
2. Бородин В.А. «Бухгалтерский учет» : учебник для вузов – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2015. – 528 с.
3. Вітренко, О.В. Реалізація контрольної функції в системі сучасного обліку / О.В. Вітренко // Вісник ДонУЕП. – Донецьк, 2012. – С. 60-68.
4. Вісник. Офіційно про податки. «Навчання з МСФЗ: організаційно-правовий аспект та відображення витрат у податковому та бухгалтерському обліку». – 2014. – № 12(12). URL: <http://www.visnuk.com.ua/ua/pubs/id/6847?issue=161>
5. Концепція сертифікації бухгалтерів України / М. Бондар, М. Шигун // Бухгалтерський облік і аудит. – 2014. – № 5. – С. 3-7.
6. Українська асоціація сертифікованих бухгалтерів і аудиторів. Міжнародна сертифікація САР/СІРА. URL: <https://www.uacaa.org/sertifikatsiya-diplom-cipa/mizhnarodna-sertifikatsiya-sar-cipa>
7. Левицька С.О. Професійний рівень бухгалтера: критерії оцінки, вимоги до підготовки, система підвищення кваліфікації / С.О. Левицька // Наукові записки [Національного університету «Острозька академія»]. Сер. : Економіка. – 2010. – Вип. 13. – С. 230-238.
8. Українська асоціація сертифікованих бухгалтерів і аудиторів. Умови та порядок вступу. URL: <https://www.uacaa.org/chlenstvo-v-asotsiatsiji/umovi-ta-poryadok-vstupu>